

ANGYALFÖLDI ÖRÖMHÍR

A Budapest-Angyalföldi
Evangélikus Egyházközség
böjti-húsvéti körlevele
2023. április

Húsvét három látás-módja

**„A magdalai Mária odament a sírhoz, és látta,
hogy a kő el van véve a sírbolt elől. (...) Simon Péter is bement a sírba,
és látta, hogy a leplek ott fekszenek (...) Akkor bement a másik tanítvány is,
aki elsőnek ért a sírhoz, és látott, és hitt.” (Jn 20,1.6.8)**

„Mindenki annyit lát, amennyit tud látni; azt látja meg kint, ami benne van, belül!” Ebben a mondatban, Móricz Zsigmond azt fogalmazza meg, amit mi is tapasztalunk, de nem tudjuk ilyen pontosan és szabatosan leírni, hogy az, ahogyan látunk dolgokat, eseményeket, és ahogyan ezt értékeljük, az nem tárgyilagossá. Milyen sokszor van, hogy ugyanazt nézzük másokkal, és mégis más látunk. Mert másképp érzékeljük, másként értelmezzük és másként is alkalmazzuk a látottakat.

A János szerinti evangélium húsvéti történetének három szereplője van. Mindhármán látják az üres sírt, de mindhármuk látása döntően különbözik egymástól. Ennek alapján vizsgáljuk most meg az ige fényében, hogy *mi hogyan látjuk a húsvéti eseményt?* Hiszen bizonyára már sokszor hallottuk a húsvéti történetet, de rá tudunk-e nézni úgy, hogy az valóban mindent megváltoztat?

Az első szereplő *Magdalai Mária*, aki korán reggel megy a sírhoz, majd elfut Péterhez és Jánoshoz és elmondja, amit látott: „*Elvitték az Urat a sírból és nem tudjuk, hogy hová tették*”. Figyeljük meg, hogy mi jellemzi ezt a látást, illetve az ebből következő értelmezést. A legjellemzőbb vonása a felszínesség. Látom, és már értelmezem is. Továbbá rögtön kiegészítem a magam gondolataival, hogy ne mondjam fantáziájával. Nem merülök el mélyebben a kérdésben, nem vizsgálom meg alaposabban a körülményeket. Rögtön kész a magyarázat. „*Elvitték*” – ami egyáltalán nem biztos; de még az sem, hogy „*nem tudjuk hova*”

– csak egy pillanatra látta, és már futott is. Hajtja a szíve, a gyásza, a kétségbeesése. Azt kellett volna mondania, amit látott: „*A kő el van véve Urunk sírjáról és üres a sír!*” Mária nem megy közelebb, neki ennyi elég, látta, és már futott is a hírral. Ez ránk is nagyon jellemző hozzáállás.

Nézzük ezek után, hogyan lát *Péter*. Miben különbözik az ő látása Máriáétól? Péter, amikor belép a sírba: szemlét tart, elemez. Hosszasan nézi és próbálja összerakni a részleteket. Ő nem hoz elhamarkodott ítéletet. Péter keresi az összefüggést a jelenségek között. Keresi az okát mindannak, ami most látványként a szeme elé tárul. Miért ez látható most itt? És következtetéseket próbál levonni belőle. Péter érteni akarja, mi történt. Bármilyen becsületes is ez a magatartás, mégsem vezet húsvéti hitre. Sokan így állnak a bibliai történetekhez ma is. Elemeznek, érteni akarnak, de csak egyre jobban elbizonytalanodnak

„A hithez ugyanis nem fizikai látásra van szükség, hanem Isten kinyilatkoztatott igéjének a megértésére, befogadására.”

Végül a harmadik szereplőről, *Jánosról* azt olvassuk: „*Bement (...) és látott és hitt*”. Ez a látás már több, mint a pusztán a szemmel való fizikai érzékelés, de több a kutató szemlélésnél is. Van egy nagyon fontos kiegészítése a szemtanú Jánosnak, egy nagyon őszinte és az értetlenségre magyarázatot adó, sőt minket is tovább segítő megjegyzés a végén: „*Még nem értették ugyanis az Írást, hogy fel kell támadnia a halottak közül.*” (Jn 20,9) A hithez ugyanis nem fizikai látásra van szükség, hanem Isten kinyilatkoztatott igéjének a megértésére, befogadására. A megértés itt sem pusztán intellektuális teljesítmény. Aki ilyen egyszerűen, ilyen bizakodó hittel és hűségesen megragadja a húsvéti evangéliumot, annak az élő Jézus Krisztus ezt vissza fogja igazolni. Az egyre jobban megismeri Őt és az Ő akaratát, és az ilyen ember egyre többször felismeri az életében Isten cselekvését. Aki hittel megragadja azt, hogy az Úr Jézus Krisztus feltámadt a halálból, és él, annak az életében helyére kerülnek a dolgok. Vállalni fogja a tettei következményeit, de tudja azt is, hogy hol van a bocsánat kiapadhatatlan forrása, és oda akar vezetni másokat is, ahol az Ő élete változott meg gyökeresen.

Jézus él! És ez mindent átértelmez.

Grendorf Péter
lelkész

Kendeh György nyugdíjas lelkészt köszöntöttük 80. születésnapja alkalmából

Ahogy a legtöbben ismerik gyülekezetünkben Gyurka bácsi, gyülekezetünk korábbi lelkésze 2023. február 19-én töltötte be 80. életévét. Születésnapja alkalmából köszöntöttük őt az napi istentiszteletünkön, és Lovas-Jonák Mariann presbíter beszélgetett vele múltjáról, jelenéről.

Mikor határozta el, hogy lelkész lesz?

Pontosan nem tudom, de a gimnáziumi évek alatt. Utána úgy nézett ki, hogy nem vesznek fel a teológiára (elsőre). Volt, aki azt mondta, az egyházban elég egy Kendeh is (id. Kendeh György). Aztán nyár végén mégis közölték, hogy felvettek.

Melyek voltak pályája főbb állomásai?

Már a Teológia alatt Káldy Zoltán püspök sófője, később titkára lettem. Így 8 éven át segédlelkész voltam. (Akkoriban ismertem az ország összes lelkészét, de az is az én feladatom volt, hogy Káldy prédikációit legépeljem.) Közben 10 hónapot Halle-ban töltöttem ösztöndíjasként. 1974-ben prédikáltam

először a gyulai gyülekezetben, majd 1989-ben jöttünk Angyalföldre. Itt 21 évig szolgáltam, és innen mentem nyugdíjba.

Mehet-e egy lelkész nyugdíjba?

Egy lelkész igazán sosem megy nyugdíjba. A COVID-ig én is sokszor helyettesítettem, ha hívtak, szívesen mentem. Sajnos a 40-50 év aktív dohányzás miatt most már nem tudok sokat egybefüggően beszélni, de a gondolkodásmód, az életmód megmaradt.

Mivel telnek napjai? Hogy van?

Sokáig ápoltuk a feleségem édesanyját, Szőkedencsen. A nyarakat most is ott töltjük. Az év többi részében itt lakunk Angyalföldön. A háztartásban nekem és Editnek is megvan a feladatunk, és az unokáink állandó programot adnak, hol az egyikre kell vigyázni, hol a másikra, vagy valaki felugrik hozzánk, vagy nekünk kell menni.

Van-e ige, ami végig kíséri az életét?

Igen, ez még a nagyapámtól maradt rám, de édesapám is magáénak tekintette, több jeles alkalmon is ezt választottam a prédikáció alapigéjének:

„De én mindezekkel nem gondolok, sőt még az életem sem drága, csak hogy elvégezhessem futásomat és azt a szolgálatot, amelyet az Úr Jézustól azért kaptam, hogy bizonysgot tegyek az Isten kegyelmének evangéliumáról.” (ApCsel 20, 24)

Milyen jó tanácsot adna másoknak?

Minden napot hálaadással kezdünk, minden körülmény között, én még a lövészárkokban is így tettem. Talán nem gondoljuk, de minden itt kezdődik, hogy tudjunk hálát adni.

A beszélgetés napján Grendorf Péter lelkész az igehirdetésben azt kérdezte, ha egy dolgot kérhetnénk Istentől, vajon mi lenne az?

„Amit én kérnék, az a kegyelem.”

Amit én kérnék, az a kegyelem. Hogy Isten kegyelme irántam és az egész emberiség iránt megmaradjon. Sok mindent átéltem, világháborút, kitelepítést, álltam sorba kenyérért, volt, hogy nem volt mit ennünk... de Isten kegyelme mindig megtartott. (Még ha ellene tettem, akkor is.)

Gyurka bácsi hogyan látja, fejlődik-e az evangélikus egyház? Fejlődés-e a változás?

Az egyháznak sok mindenre kellene változtatnia. Kellene, hogy egyértelmű választ tudjon adni az egyén kérdéseire. Persze sok mindenre ad választ, de az sem mindig jó. Ma könnyebb az egyházi szolgálat, kevésbé centralizált, és van, aki jó értelemben használja, néhányan viszont kihasználják ezt. És a példa, amit így adnak, nem jó. Az én időmben nem volt elvált pap...

Most könnyebb az állami támogatás, de fontos, hogy ne a támogatásért csináljunk valamit, megmaradjunk az elveinknél.

Presbitériumi Gyakornoki Program Angyalföldön

A Luther Otthon-Evangélikus Diákotthon a Magyarországi Evangélikus Egyház felsőoktatási szakkollégiuma, ahol jellemzően vidékről érkező, és egyetemi tanulmányaikat a fővárosban folytató keresztény fiatalok laknak. Az egyetemi tanulmányaik mellett a kollégisták szakkollégiumi programokon is részt vesznek, melyeknek célja, hogy olyan tudással, képességekkel ruházza fel a diákokat, melynek birtokában sikerrel fognak majd saját gyülekezeteikben dolgozni.

A fenti cél szorosan összekapcsolódik az egyházak azon - egyre kiemeltebben kezelt - céljával, hogy eredményesen szólítsák meg és vonják be a fiatalabb korosztályt a gyülekezeti életbe. Fontos tehát, hogy legyenek kifejezetten a fiataloknak, így az egyetemistáknak szóló olyan programok, amelyek segítik az egyes gyülekezetekkel való megismerkedést és hasznos tapasztalatok gyűjtését a későbbi gyülekezeti szolgálatra.

A fent írt célokat szem előtt tartva a 2022-23-as tanévben került első alkalommal megszervezésre a Luther Otthon szakkollégistái számára a Presbitériumi Gyakornoki Program (PBGYP). A program célja, hogy a Diákotthon szakkollégistái elméleti és gyakorlati programok keretében ismerkedhessenek meg a

gyülekezetekben végzett azon feladatokkal, amelyeket jellemzően gyülekezeti világi tagok látnak el.

A program első felében - a 2022-23-as tanév őszi szemeszterében - Gáncs Péter püspök úr szakmai vezetésével került megtartásra három elméleti alkalom, melyek lehetőséget adtak a kollégistáknak a presbiteri szolgálat biblikus alapjainak megismerésére, illetve a gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező előadók praktikus ismereteket adtak át a hallgatóságnak. A tavaszi szemeszter folyamán Pröhle Gergely, egyházunk országos felügyelője, Prof. Dr. Hafenschner Károly az Evangélikus Hittudományi Egyetem Gyakorlati Teológiai Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, illetve Dr. Pángyánszky Ágnes, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Gyakorlati Intézetének vezetője voltak Gáncs püspök úr beszélgetőtársai.

A PBGYM második - a 2022-23-as tanév tavaszi szemeszterében megrendezésre kerülő - részében a Diákotthon szakkollégistái gyakorlati tapasztalatokat szerezhetnek a gyülekezeti szolgáltról. A program gyakorlati részében négy budapesti evangélikus gyülekezet, a Budavári Evangélikus Egyházközség, a Pesti Evangélikus Egyház - Deák Téri Egyházközség, a Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközség, illetve a Budapest-Angyalföldi Evangélikus Egyházközség fogadja a diákokat fejenként 10 órás gyakorlat teljesítésre. A gyakorlati szemeszter célja, hogy a kollégisták különböző gyülekezetekben szerezhessenek gyakorlati tapasztalatokat, lássanak megoldásokat, programokat, melyeket a későbbiekben saját gyülekezeti munkájukban is kamatoztatni tudnak majd. Ezen megfontolásból minden gyülekezetet arra kértünk, hogy az egyébként is megvalósításra kerülő programok lebonyolításába vonják be a gyakornokokat, melynek eredményeként az egyes gyakorlati helyek egy rendkívül széles, színes programkínálattal várták diákjainkat.

A kelenföldi gyülekezetben hallgatóink a gyermekeknek szóló alkalmak megtartásába kapcsolódhatnak be, így például a húsvét előtti kézműves alkalom megvalósításába, lehetőségük van továbbá a gyülekezet énekkarában és zenekarában szolgálni. A kelenföldi gyülekezetben több tematikus beszélgetéssorozat is megvalósításra kerül, így a Férfi kör, Női kör, vagy a fenntarthatóság kérdésével foglalkozó KelenZöld, melybe ugyancsak lehetősége van kollégistáinknak bekapcsolódni. Emellett az érdeklődők kórházi áhítatokra kísérhetik el a gyülekezet lelkészeit, illetve a diakóniai munkába kapcsolódhatnak be, melynek egy fontos elemét képezi például a rászorulóknak a gyülekezet lelkési hivatalánál kihelyezett ételtartó láda kezelése is.

A deák téri gyülekezetnél gyakornokoskodó hallgatók egy sok tekintetben különböző, de nem kevésbé izgalmas közösséget ismerhetnek meg. A gyülekezet központi elhelyezkedése teszi szükségessé a templomóri szolgálatot,

melynek során az arra vállalkozó hallgatók a templom rendjére felügyelnek az ige-hirdetések ideje alatt.

A hitoktatás iránt érdeklődő szakkollégisták a konfirmációi órák, illetve az óvodai hittanórák megtartásában segédkezhetnek a gyülekezet lelkészei, hitoktatói mellett. Emellett olyan különleges programokban is lehetőség van bekapcsolódni, mint az angol nyelvű bibliaórák, a Magányosok köre, a Nikodémusok köre, vagy a Senior kör. A gyülekezethez kapcsolódó számos intézmény megismerésére pedig egy vezetett túra keretében kapnak lehetőséget hallgatóink.

A budavári gyülekezetben összesen hét szolgálati területen választhatnak a szakkollégisták programokat az ott eltöltött gyakorlat keretében. Lehetőség van bekapcsolódni az olyan napi szintű feladatokba, mint a gyülekezet épületeivel kapcsolatos karbantartási feladatok vagy a diakóniai szolgálat keretében idős testvérek látogatása, húsvéti szeretetsomagok összeállítása, de esetlegesen olyan ritka, de érdekes feladatok elvégzésében is szerepet vállalhatnak, mint például egyes rendkívüli rendezvények előkészítése. Az istentiszteleti alkalmak kapcsán is több szolgálati területen próbálhatják ki magukat az érdeklődő diákok, így lehetőség nyílik lektori szolgálatra, hangszeres közreműködésre zenés ifjúsági istentiszteleti alkalmakon, illetve technikai feladatok ellátására az ige-hirdetések online közvetítése, valamint vetített prezentációk kapcsán. Az előbb említett tevékenységek mellett a gyermek és ifjúsági alkalmak megvalósításában is lehetősége van kollégistáinknak szerepet vállalni, illetve irodai, adminisztratív feladatok elvégzésében is kipróbálhatják magukat, továbbá a gyülekezeti döntéshozatal folyamatát is megismerhetik, hiszen az elnökségi, valamint a presbiteri gyűlések is nyitva állnak szakkollégistáink előtt.

Az angyalföldi gyülekezet is vállalta gyakornokok fogadását a program keretében, melynek különösen örültünk, hisz a Luther Otthont és a gyülekezetet hosszú évek sok szép emléke kötik össze. Grendorf Péter lelkész több éven keresztül szolgált mint a Diákotthon lelkésze, mikor a kollégium épülete még a XIII. kerületben állott. A Luther Otthon idősebb hallgatói jó szívvel emlékeznek vissza a lelkész úr által tartott kedd esti áhítatokra, és kollégiumi csendes hétvégékre is. Az angyalföldi gyülekezet így a Diákotthon régi ismerőseként, de egy új szerepkörben fogadja a Presbitériumi Gyakornoki Program résztvevőit.

Az angyalföldi testvérek különböző programokon találkozhatnak a tavasz folyamán a Luther Otthon diákjaival, akik a presbiteri ülések mellett a különböző gyülekezeti alkalmakon is részt vesznek a szemeszter folyamán. A kollégistáknak lehetősége van részt venni a presbiteri üléseken, illetve az üléseket követően az ott született jegyzőkönyv alapulvételével sor került a presbiteri tanácskozások alapos elemzésére is, így biztosítva, hogy a szakkollégisták minden kérdése megválaszolásra kerüljön.

A diákok emellett hagyományos gyülekezeti eseményeken is szerephez jutnak, hiszen a húsvét előtti családi kézműves délutánon is jelen lesznek segítő-

ként, illetve a gyermekbibliaórákon, valamint a családi istentiszteleti alkalmakon és azok előkészítése során is szolgálni fognak a tervek szerint.

A fentebb említett feladatokon túl a gyülekezeti újság, az Angyalföldi Örömhír kiadásával és terjesztésével kapcsolatos feladatokba is bevonására kerülnek hallgatóink.

A fentiek alapján elmondhatjuk tehát, hogy a Luther Otthon-Evangélikus Diákotthon szakkollégistái egy izgalmas szemesztert kezdenek meg, melynek során hasznos tapasztalatokat fognak szerezni a különböző budapesti evangélikus gyülekezetekben, melyre a későbbiekben, gyülekezeti munkájuk során támaszkodhatnak majd. Nem titkolt célunk továbbá az is, hogy élő kapcsolat alakuljon ki a kollégisták

„Fontos tehát, hogy a kollégisták egyetemi éveik alatt a diákotthoni áhítati alkalmakon túl budapesti gyülekezeteket is megismerhessenek.”

és az egyes gyülekezetek között, hiszen, bár hallgatóink szinte kivétel nélkül vidékről érkeznek Budapestre egyetemi tanulmányaik idejére, több évet is eltöltenek a fővárosban, sok esetben Budapesten is telepednek le az egyetem elvégzése után. Fontos tehát, hogy a kollégisták egyetemi éveik alatt a diákotthoni áhítati alkalmakon túl budapesti gyülekezeteket is megismerhessenek, erre ad jó lehetőséget a program gyakorlati szemesztere.

Igazán hálásak vagyunk a Budapest-Angyalföldi Evangélikus Egyházközségnek, amiért vállalkozott arra, hogy gyakorlati lehetőséget adjon Diákotthonunk szakkollégistáinak, és imádkozunk azért, hogy Isten áldása legyen a közös munkán.

Lehoczky Kristóf

A mi Sándorunk nyomában

Az Evangélikus Országos Múzeum Petőfi-kiállításán jártunk

részletek

Különleges szemszögből mutatja be a kétszáz éve született Petőfi Sándort az Evangélikus Országos Múzeumban A mi Sándorunk – Petőfi az evangélikus oktatás útvesztőiben címmel nyílt időszaki kiállítás. Az ötletekben és látványban is gazdag interaktív tárlaton a vékonydongájú, éles eszű, kalandos utakon járó diákkal együtt vándorolhatunk mi is, ülhetünk be vele az iskolapadba, s egy fura gép segítségével még „ő maga” is megszólal.

Petőfi erőterében jár a múzeumlátogató több okból is: a pesti evangélikus gimnáziumnak egykor otthont adó épületben vagyunk, néhány méterre pedig a Deák téri templom áll, ahol a kisdíák konfirmált.

A tárlókban elhelyezett dokumentumok között – egyebek mellett – látható a Kiskőrösi Evangélikus Egyházközség kereszteleési anyakönyve, benne egyes sorzámmal az 1823. január 1-jén kelt bejegyzés Alexander Petrovics kereszteleéséről.

Megszemlélhetjük Petőfi gyermekkori kézírását egy latin–német szótárban, megtaláljuk nevét líceumi évfolyamnaplókban, értesülünk egy 1831-es ügrről: Haag Péter sárszentlőrinci tanító perében ugyanis kihallgatandó diákként jegyezték fel, de a pesti szlovák evangélikus elemi iskola anyakönyvében is ott áll a neve az ötödik sorban.

Fontos dokumentum látható 1835-ös konfirmációjáról: Ján Kollár evangélikus lelkész – aki a hitoktatója is volt – évfolyamnénvsorában, a pesti evangélikus egyház közös vegyes anyakönyvében az első név Alexander Petrovicsé. Temetési bejegyzést is találunk: Sándor szülei, Petrovics/Petőfi István és Hrúz Mária 1849 tavaszán, alig két hónap különbséggel haláloztak el. Székács József pesti magyar evangélikus lelkész magánanyakönyvében a temetésükről szóló bejegyzés olvasható.

Az Evangélikus Országos Múzeum állandó kiállításának „Petőfi-relikviái” szintén átköltöztek most az időszaki kiállítás területére: például a kiskőrösi templom keresztelemedencéje és a költő első fennmaradt, saját kezű verskézirata; A hűtelenhez című költeményt a selmeci evangélikus líceum irodalmi önképzőkörenek „érdemkönyvébe” jegyezte be.

De miért „a mi Sándorunk” szerepel a kiállítás címében? – kérdezzük. „Tény, hogy nem lehet őt hitvalló evangélikusnak nevezni, annak ellenére, hogy erős evangélikus identitású szlovák családból származott – hangzik a kurátor válasza. – Amikor terveztük, hogy kiállítást rendezünk a bicentenáriumi alkalmából, nem akartuk átírni a Petőfi-recepciót. Amit meg tudunk mutatni, az a néhány evangélikus iskola, ahova járt, s ahol ennek nyoma is van. Köztük a pesti, amelynek helyén most a múzeum áll. Konfirmációja idején azonban már a piaristák diákja volt, mert apja szerint túl sokat lődörgött a színházak körül, s ezért nem volt elég jó a tanulmányi eredménye. A hitoktatást elképzelhetően magyarul, magát a konfirmációt viszont nagy valószínűséggel szlovákul végezte a lelkész.” Petőfi hitéletéhez kapcsolódva Zászkaliczky Zsuzsanna hozzáteszi: „Az egyházi hierarchiával, vagyonnal, a papokkal volt baja, de több lelkésszel baráti kapcsolatot ápolt, például az evangélikus Székács Józseffel, Máday Károllyal, a református Tompa Mihállyal. »Klasszikus« istenes verseket nem írt. A természetről, költészetről, művészetről, szabadságról mint isteni eredetű élményekről – transzcendens – csodálattal szólt.”

forrás: Evangélikus Élet, szerző: Stifner-Kőháti Dorottya, fotó: Tordai Róbert

Gazdasági rovat

„Mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra.” (1Thessz 5,18)

Ahogy a tavaly téli rövid beszámolóból is láthatták a testvérek, a 2022-es évünk, még úgy is, hogy nem várt nehézségek merültek fel, elsősorban az energiaárak megnövekedése miatt, tulajdonképpen a terveink szerint alakult anyagi értelemben. A tervezett és a megvalósult bevételek is meghaladják a tervezett és megvalósult kiadásokat.

BEVÉTELEK	2022 megvalósult	2022-es terv	eltérés	százalék
egyházfenntartói járulék	7 553 000	7 000 000	553 000	108%
perselypénz	2 866 615	1 500 000	1 366 615	191%
adomány	1 045 000	1 750 000	-705 000	60%
céladomány	1 462 000	2 500 000	-1 038 000	58%
lakbérek	2 770 000	2 880 000	-110 000	96%
továbbítandó offertóriumok	529 300	516 300	13 000	103%
offertórium kántorképzőnek	61 350	-	61 350	
működési támogatás	480 000	480 000	-	100%
iratterjesztés	130 500	100 000	30 500	131%
nyári tábor	330 000	250 000	80 000	132%
egyéb bevételek	133 257	600 040	-466 783	22%
összes bevétel	17 361 022	17 576 340	-215 318	99%

Az egyházfenntartói járulék és a perselypénz többlete ellensúlyozza a bevételi oldalon, hogy mind az adomány, mind a céladomány a tervektől elmaradt. A 2023-as költségvetésben figyelembe fogjuk venni ezeket a hangsúlyeltolódásokat azzal, hogy a még mindig magas energiaárak miatt kérjük a testvérek hozzájárulását, tehát a céladománygyűjtés célja 2023-ban is a megnövekedett fűtési költségek minél nagyobb százaléku fedezése lesz.

A nyári tábor esetében a bevételek meghaladták a tervet, a kiadásokat viszont sikerült alacsonyabb szinten megoldani. A különbözetből (mintegy 115.000 Ft) a gyermekmunkához kapcsolódó anyagokat vásároltunk.

Az egyéb bevételeknél a látszólagos hiányt az okozza, hogy mobil adótoronyhoz kapcsolódó bérleti díj csak 2023. január 12-én került átutalásra.

Az is látható a bevételek táblázatából, hogy a 480.000 Ft-os, az országos egyháztól érkező működési támogatáson kívül a gyülekezet önfenntartó, a gyülekezeti tagoktól érkező befizetések adják a működésének alapját, lehetőségét.

KIADÁSOK	2022 megvalósult	2022-es terv	eltérés	százalék
lelkészek bére (nettó)	6 077 818	6 077 830	-12	100%
lelkési nyugdíjjárulék	1 157 265	1 157 264	1	100%
egyéb juttatások (kántor)	491 000	740 000	-249 000	66%
ingatlanbiztosítás	214 510	250 000	-35 490	86%
fűtés (gáz)	2 087 515	1 200 000	887 515	174%
elektromos áram	353 209	350 000	3 209	101%
közüzemi díjak (szemét, víz, csatorna)	650 157	700 000	-49 843	93%
Zelenka Pál Szolidaritási Alap	808 299	1 157 264	-348 965	70%
egyházmegyei járulék	30 000	30 000	-	100%
továbbítandó offertóriumok	529 300	541 300	-12 000	98%
offertórium kántorképzőnek	61 350	-	61 350	
irodaszer, nyomtatvány	137 540	200 000	-62 460	69%
posta, telefon, internet	247 871	300 000	-52 129	83%
sajtóelőfizetések, könyvtár	156 480	350 000	-193 520	45%
iratterjesztés	45 720	100 000	-54 280	46%
eszközök, felszerelések vásárlása	533 800	1 950 000	-1 416 200	27%
javítás, karbantartás, tatarozás	621 472	500 000	121 472	124%
nyári tábor	216 970	250 000	-33 030	87%
gyerekmunka	371 575	80 000	291 575	464%
banki költségek	89 519	100 000	-10 481	90%
pályázattal vett laptop önrésze	50 000	-	50 000	
egyéb kiadások	168 743	311 000	-142 257	54%
összes kiadás	15 100 113	16 344 658	-1 244 545	92%

A kiadásoknál mindenhol vagy a terv alatt maradtunk (takarékoskodtunk, illetve pénztárosunk nem vette fel a számára tervezett összeget, tehát ingyen végezte munkáját), vagy a terv szerint alakultak a számok (kis kerekítési eltérésekkel).

Ahol láthatóan a tervezettnél magasabb költségek merültek fel, az a fűtés (a fent részletezett ok miatt), a gyermekmunka (de ennek a fedezetét nagyobb részben a táborhoz kapcsolódó többlet befizetések fedezték), illetve kis mértékben a javítás, karbantartás (nem volt például tervben a lelkészlakás mennyezetének nyári leszakadása, amit természetesen meg kellett csináltatnunk. Hálás szívvel köszönjük újra, hogy senki nem sérült meg).

A céladomány (1.462.000 Ft, összesen 33 befizetőtől) fedezte a fűtési költségek tervezetthez képesti növekményét (887.515 Ft) és az alagsori elektromos fűtőtestek beszerzését (325.110 Ft).

Fontosnak tartjuk, hogy úgy tudunk takarékoskodni, hogy eközben nem mulasztottunk el adományt juttatni a Magyarországi Evangélikus Egyház és a Főti Kántorképző gyűjtéseire, valamint a háborús helyzet áldozatainak segítő badalói gyülekezetnek is átutaltunk 196.300 Ft, a gyülekezeti tagok befizetéseiből származó támogatást.

Az, hogy megfelelünk a terveknek a bevételi oldalon, nagyban köszönhető annak, hogy nő azok aránya, akik nem ad hoc módon, hanem havi rendszerességgel, a bankszámlára utalják hozzájárulásukat. 2023-ban 44 befizető utalt a bankszámlára, közülük 26-an havonta utalnak. A kiszámíthatóság a kisebb összegű befizetések esetében is nagy támogatás a gyülekezeti munkához. Kérjük, hogy aki eddig még nem így tette, a tervezhetőség érdekében rendszeresen, havi utalással fizesse be az egyházfenntartói járulékot, vagy egyéb hozzájárulását. Az Angyalföldi Evangélikus Egyházközség bankszámlaszáma: 11713005-20456104, közlemény rovatban kérjük jelezni, hogy egyházfenntartói hozzájárulásról vagy adományról, esetleg céladományról van szó. A presbitérium kéri a testvéreket, hogy ellenőrizzék korábban rögzített utalási megbízásaikat, és ha lehetőségük van rá, az inflációnak megfelelően emeljék fel azok összegét.

A bevételek fenntarthatóságával kapcsolatban fontos megjegyeznünk, hogy a legnagyobb bevételi tételt jelentő egyházfenntartói járulék döntő hányada viszonylag kevés befizetőtől érkezik. Az évi 100.000 Ft-nál többet fizetőktől érkezett a teljes egyházfenntartói járulék 80%-a (17 befizető), ehhez még 9% jön hozzá, ha figyelembe vesszük az összes évi 50.000 Ft-ot meghaladó hozzájárulást (további 11 befizető). Kérjük, mindenki gondolja át anyagi lehetőségeit és így döntsön a befizetéseiről, gondolva a költségek emelkedésére is. A nagyobb összeget befizetők alacsony száma azt eredményezi, hogy akár egy ember/család távozása is nagyban nehezítheti meg a gyülekezet anyagi helyzetét, ami nagy kockázatot jelent a gazdálkodásunkra nézve.

Összességében a számokból kitűnik, hogy a gyülekezet ügyeiben való részvételnek és részvállalásnak köszönhetően gyülekezetünk stabil anyagi háttérrel néz 2023 elé is. Adjunk hálát ezért. „Mindenkor örüljetek, szüntelenül imádkozzatok, mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra.” (1Thessz, 5,16-18)

Győri Zsuzsanna felügyelő

Igéző jelekkel Krisztus felé

Harminchat darab egyházi szimbólum mellett négy virágmintát is megtalálunk az *Igéző jelek* című könyvben, amely a Luther Kiadó gondozásában jelent meg 2022-ben. Habár a képek nagy hangsúllyal vannak jelen a kötetben, azok önmagukban nehezen állnának meg, éppen ezért is tartozik mindegyikhez két láb. Az egyik egy bibliai hivatkozással ellátott rövid magyarázat arról, hogy az adott ábra milyen jelentéstárat hordoz magában, és tulajdonképpen a másik is ezt a célt szolgálja, csak egy Luther Márton-idézet formájában.

Egy könyvtől talán kicsit több szöveget várna az ember, én viszont ebben az olvasásról, általában gondolkodásról egyre inkább leszoktatott világban kifejezetten praktikusnak, a lélek megmozgatására, és elmélkedésre alkalmasnak tartok egy ilyen kötetet. Amelynek alcíme is megerősíti azt, hogy mire számíthatunk, ha Boda Zsuzsa ötletgazda és szerkesztő igényes kivitelű, keményfedeles könyvét kinyitjuk: *Keresztény szimbólumok és magyarázataik*.

De honnan is származnak a képek, hol készültek a fotók, és azok a hozzájuk társított rövid magyarázatokkal hogyan segítik az olvasót hitben erősödni, Istenhez, Krisztushoz közeledni?

„Számomra mindig útba igazító jelek e szimbólumok.”

A válaszhoz Kondor Pétert, a Déli Evangélikus Egyházkerület püspökét hívom segítségül, aki a könyv bevezetőjében így fogalmaz: „A Déli Evangélikus Egyházkerületben áll egy templom, amely keresztény szimbólumok drága kincsét őrzi. Ez a mátyásföldi evangélikus templom, amelynek fakazettás mennyezetét Scholz Erik festőművész készítette. [...] Számomra mindig útba igazító jelek e szimbólumok. Hiszen nemcsak művészi értékkel bírnak, nemcsak az alkotás szépségére engednek rácsodálkozni, hanem tovább is vezetnek bennünket. Megtanítanak túllátni a kazettás mennyezeten. Segítenek a szimbólum elgondolkodtató részletein túl meglátni a teremtő és gondviselő Atyát, az értünk, a mi megváltásunkért kereszthalált is vállaló Fiút, Jézus Krisztust, és segítenek felismerni a Szentlélek hitet ébresztő, útba igazító munkáját.”

A mennyezetkazetta-képeket bárki kiszínezheti a kötettel egy időben megjelentetett, *Igéző jelek – Keresztény szimbólumok és magyarázataik* című színezőfüzetben, ami a könyvhöz hasonlóan megvásárolható a Luther Kiadó könyvesboltjában, vagy megrendelhető a lutherkiado.hu weboldalon.

Végezetül, fordítsuk tekintetünket húsvét felé a zászlót tartó bárány képével, és a hozzá tartozó Luther-idézettel! Ízlelgessük gondolatainkban, és engedjük munkálkodni lelkünkben, hogy mit jelent az a világot megváltoztató áldozat, amelyet Jézus értünk vállalt a kereszten:

„Ha viszont azt látjuk, hogy bűneinket Krisztus hordozza, és le is győzi azokat a feltámadás erejével, ha ezt mi bátran hisszük, akkor bűneink valóban halottak már, és meg vannak semmisítve. Végére is Krisztuson nem maradhattak életben, az ő feltámadása elnyelte őket.”

Balczó Mátyás

természetesen
EVANGÉLIKUS

hit- és erkölcsstan

∞ Melletted
vagyunk-
lélekkel,
ismerettel

🎵 Egyházi és civil 1%-oddal
is támogathatod az
evangélikusok munkáját.

1%

Magyarországi
Evangélikus Egyház
Technikai
szám: 0035

ÜNNEPI ISTENTISZTELETEINK

ÁPRILIS 6. NAGYCSÜTÖRTÖK
du. 6 óra: úrvacsorás istentisztelet

ÁPRILIS 7. NAGYPÉNTEK
de. 10 óra: úrvacsorás istentisztelet
du. 6 óra: passióolvasás

ÁPRILIS 9. HÚSVÉT ÜNNEPE
de. 10 óra: gyerekbarát, úrvacsorás istentisztelet

ÁPRILIS 10. HÚSVÉT 2. NAPJA
de. 10 óra: istentisztelet

Április 9-én, húsvéti gyermekbarát istentiszteletünk alatt
a gyermekeknek az alagsori nagyteremben, illetve
a kertben két korcsoportban készülünk
játékos feladványokkal és tojáskereséssel.

HÉTKÖZI ALKALMAINK

Magvetés Bibliakör Szerdánként 18 órától
Baba-mama kör – Kéthetente csütörtökön 10 órától
Asszonykör – Kéthetente csütörtökön 20 órától online
Bibliaóra – Csütörtökön 10 órától

VASÁRNAPI ALKALMAINK

Énekkar 9 órától
Gyermekbibliakör az istentisztelettel párhuzamosan
Ifjúsági óra kéthetente vasárnapokként 17 órától
Imakör az istentisztelet után

Vasárnapi istentiszteleteink igehirdetése honlapunkon a Médiatáron belül,
az Igehirdetések fül alatt találhatóak meg.

Istentisztelet

Minden vasárnap 10 órakor a templomban, egyéb egyházi ünnepeken aktuális kiírás szerint.

Lelkészi hivatal

Állandó időpontban tartott **fogadóórát** – az iskolai órarendben tartott hittanórák miatt – **nem tudunk tartani.**

Keresztelő, esküvő, temetési szolgálat kérése kizárólag telefonos egyeztetés alapján lehetséges (+36-20-775-3964-es mobilszámon).

Lelekipásztori beszélgetésre szintén csak előzetesen egyeztetett időpontban van lehetőség!

Hittanoktatás

A kerület **általános iskoláiban** tartunk az órarendbe beépítve.

Körlevelünk évente három alkalommal jelenik meg.

Készült: a Bookpress Kft. nyomdájában.

A szerkesztőbizottság tagjai: Balczó Mátyás, Grendorf Péter, Grendorf-Balogh Melinda,
Győri Zsuzsanna, Káldyné Forgó Brigitta, Lencsés Ákos, Macher Tünde

Budapest-Angyalföldi Evangélikus Egyházközség

1134 Budapest, Kassák Lajos u. 22. 320-8207

<http://angyalfold.lutheran.hu>, angyalfold@lutheran.hu

Bankszámlaszám: 11713005-20456104

Grendorf Péter lelkész: +3620-775-3964, peter.grendorf@gmail.com

Grendorf-Balogh Melinda másodlelkész: +36,20-770-3122,
melinda.grendorf@gmail.com

Kertész-Horváth Attila kántor
Márvány Miklós helyettes kántor